

کیومرت اشتریان

موضع اتحادیه اروپا درباره «اشغالگری» جزایر سه‌گانه از سوی ایران یک پیام روشن دارد و آن اینکه درگیری احتمالی آینده ایران-اسرائیل را به جنگ اعراب و ایران تبدیل کند. مقدمات حقوقی برای چنین جنگی در شورای امنیت در حال فراهم شدن است. مدت‌هاست که دولت‌هایی در منطقه به دولت‌های نیابتی اسرائیل تبدیل شده‌اند که اردن و امارات شاخص‌ترین آنها هستند. اسرائیل که از آزمون جنگ موشک سرافکننده بیرون آمده، با کمک دول اروپایی به «پروکسی‌های» دولتی خود در منطقه روی آورده است. کشورهای کوچک و ثروتمند که در تقسیم کار بین‌المللی اقتصادی و سیاسی نقش می‌پذیرند، در واقع چاره‌ای ندارند جز آنکه در عمل به دولت‌های نیابتی تبدیل شوند. عنوان شیک و مجلسی «نقش‌یابی در تقسیم کار بین‌المللی» نامی است برای پوشش «دولت نیابتی». درست در زمانی که افکار عمومی جهان عرب و مسلمان واکنش مثبتی به ایران در مواجهه با اسرائیل نشان داده است، هم‌اواپی اتحادیه اروپا با شورای همکاری خلیج فارس وظیفه تخریب روابط ایران با اعراب را به «پروکسی‌های» اسرائیل در منطقه واگذار کرده است. موقعیت رژیم‌های سیاسی از طریق تهدید حکمیت سرزمینی آنها به خطر می‌افتد چراکه بهانه خوبی برای مخالفان حکومت‌ها پدید می‌آورد. از این رو بخشی از اپوزیسیون نیز به مدعیان خارجی حکومت روی خوش نشان می‌دهد تا این تحقیر را بر حکومت بار کند تا مگر از این راه جنبش عمومی علیه حکومت به راه اندازد. رژیم شاه نیز به همین دلیل در برابر چنین ادعاهایی واکنش نشان می‌داد. مسائل سرزمینی با سیاست و اقتصاد بین‌الملل شدیداً گره خورده است و همواره دستاویزی برای مداخله دول بزرگ فراهم می‌آورد تا سیاست‌های خود را پیش ببرند. اینک بیش از همیشه منافع همه دول بزرگ به تنگه هرمز و خلیج فارس گره خورده است چراکه طرح‌های روشنی برای تجارت و اقتصاد بین‌الملل در قرن بیست‌ویکم در دستور کار مشترک آمریکا، چین و اروپا قرار گرفته است. از این رو مسئله از اقتصاد و تجارت به حوزه امنیتی وارد شده و «اقتصاد امنیت» را پدید آورده است. بنابراین در پی آن هستند که مسئله را به شورای امنیت ببرند. این، ادامه استعمار خارجی انگلستان است که چین، آمریکا، اسرائیل، اروپا و اعراب را با خود همراه کرده است.

چه باید کرد؟

۱- آنگاه که در کوتاه‌مدت نتوانید پیوندهای اقتصاد بین‌الملل خود را گسترش دهید و چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای هم برای میان‌مدت نداشته باشید، چاره‌ای ندارید جز آنکه قدرت نظامی خود را بیفزایید و سطح امنیتی خود را بالا ببرید. فجاج بی‌سابقه انسانی غزه و لبنان و حمایت یکپارچه قدرت‌های اصلی غربی از سبیت‌اشکار اسرائیل نشان داد که این قدرت‌ها به‌کارگیری سلاح اتمی را نیز توجیه خواهند کرد.

۲- باید تا حد امکان این اطمینان را داد که امنیت خلیج فارس با ماست. ایران باید امنیت کل منطقه خلیج فارس را همچون امنیت سرزمین اصلی خود تلقی کند و برای جامعه بین‌الملل نیز این اطمینان را فراهم آورد. اما مطمئناً این کافی نیست چون رقیبان ایران و به‌ویژه اسرائیل در پی برافروختن آتش جنگ عربی-فارسی و کشاندن پای چین به این منازعه هستند. گمان نکنیم که تضمین از سوی ما باعث می‌شود که آنان در مخالفت و دشمنی کوتاه بیایند. ما بیستی وظیفه تضمین امنیت را انجام دهیم به گونه‌ای که حجت بر جهانیان تمام شده باشد که کوتاهی نکرده‌ایم. اما باز هم یادآور می‌شوم که این از منظر آنان کافی نیست، چراکه اهداف آنها کلاً تر از مسئله جزایر سه‌گانه است. آنان دیگر به این نتیجه رسیده‌اند که ایران زیادی بزرگ است و این بزرگی متناسب با اهداف آنان نیست. مسئله اصلی اسرائیل است که دولت‌های نیابتی را با استفاده از مוסاد در منطقه به راه انداخته است.

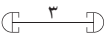
۳- اثر پروانه‌ای جنگ غزه و عملیات طوفان الاقصی همه اقتصاد بین‌الملل و آینده قرن بیست‌ویکم را درگیر کرده است. مراقب باشیم که منازعه ایران-اسرائیل در افکار عمومی مسلمانان به منازعه ایران-اعراب تبدیل نشود؛ هرچند می‌دانیم که بسیاری از دولت‌های عربی تحت نفوذ مستقیم سازمان‌های امنیتی اسرائیل و آمریکا هستند. سیاست اصلی نه در دستگاه دیپلماسی آنان بلکه در محافل امنیتی قدرت‌های بین‌المللی، که اتحادهای عمیق‌تر و پایدارتری دارند، طراحی می‌شود.

یکشنبه ۲۹ مهر ۱۴۰۳
۱۶ ربیع‌الثانی ۱۴۴۶
۲۰ اکتبر ۲۰۲۴
سال بیست‌ویکم
شماره ۴۹۵۳
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

پیام رهبر انقلاب در پی شهادت مجاهد قهرمان فرمانده «یحیی‌السنوار»:

جبهه مقاومت کمترین توقفی نخواهد داشت باذن‌الله، حماس زنده است و زنده خواهد ماند

در «شرق» امروز می‌خوانید: نگاهی به «ویرانه‌های من» محمد طلوعی؛ ویرانه‌های باشکوه • بیست‌وچهارمین کتاب قربان بهزادیان نژاد منتشر شد • در دسرهای متفاوت خانم سخنگو / اعظم ویسمه

با تأیید شورای نگهبان لایحه عفاف و حجاب نهایی شده اما همچنان با ابهام در میزان کارآمدی مواجه است

آزمون جدید دولت

گزارش تیتربیک را در صفحه ۲ بخوانید

این گزارش را در صفحه ۶ بخوانید. عکس: مهدی پدram خرمهر

مسئله آب و آینده؛ نگاهی به تصویری بحرانی از روزهای سختی که در انتظار ماست

تاب‌آوری در روز صفر

یادداشت

نمونه‌ای از مجازات مضاعف

عمادالدین باقی

۲۰ دادگاه تجدیدنظر نقض و با اصلاح عنوان اتهامی به فعالیت تبلیغی علیه نظام، حکم قطعی مبنی بر پرداخت مبلغ ۳۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال صادر شد. بنابراین تا اینجا همان رأی اشد یک سال حبس قابل اجرا بود.

۵- با این حال ناگهان شعبه ۱۸ دادگاه تجدیدنظر که با استدلال در دادنامه صادره سال ۱۴۰۱ مجازات نشر اکاذیب را سه ماه و یک روز تعیین کرده و در دادنامه تجمیعی نیز به آن اشاره داشته در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۷ (سه ماه بعد از صدور دادنامه تجمیعی و حدود دو سال پس از صدور دادنامه مربوط به نشر اکاذیب) مبادرت به صدور دادنامه‌ای مبنی بر مجازات ۱۳ ماه و ۱۶ روز با موضوع رفع ابهام اتهام نشر اکاذیب کرده است.

۶- حالاً با وجود اینکه روند رسیدگی پرونده‌ها از لحاظ قانونی خالی از اشکال نبوده از جمله اینکه بابت یک اتهام آن هم با ادله‌های اتهامی یکسان هم‌زمان در دو شهر مختلف مورد محاکمه واقع شده و دو حکم مجازات جداگانه بابت یک اتهام صادر شده است یا اینکه در دو پرونده متشکله در یک روز با اصلاح عنوان اتهامی یکی از آنها در دادگاه تجدیدنظر و انتساب همان اتهام پرونده دیگر به متهمین، صدور حکم مجازات مجدد فاقد وجاهت قانونی است، سؤال این است که چگونه پس از چند ماه از صدور دادنامه تجمیعی و دو سال از دادنامه نشر اکاذیب، دادنامه‌ای با موضوع رفع ابهام اتهام نشر اکاذیب (مجازات سه ماه و یک روز) صادر شده و مجازات اشد اعلامی (که بابت تبلیغ علیه نظام و یک سال بوده است) را به ۱۳ ماه و ۱۶ روز تغییر داده و مجازات قطعی شده را بدون دلیل موجه افزایش داده است؟ در دادنامه جدید ادعا شده که در حکم قبلی سهو قلم رخ داده در حالی که در آن دادنامه برای یک سال بودن مجازات حبس و تقلیل آن استدلال کرده بود.

این امر خارج از تجویز قانونی برای اصلاح دادنامه در موارد سهو قلم و برخلاف قاعده فراع دادرسیست؟ هرچند محکوم علاوه بر یک سال حبس به دلیل تجمیع دیرنجام، که مجازات نشر اکاذیب را هم علاوه بر مجازات اشد متحمل شده و دادنامه تجمیع در زمانی ابلاغ شد که برای پیگیری امور درمان و عمل نمونه‌برداری که در زندان مبتلا به توده بدخیم شده بود، به مرخصی آمده بود که پس از اتمام مرخصی و مراجعه به زندان پایان محکومیت زندان او در تاریخ ۱۳ خرداد ۱۴۰۳ اعلام شد در حالی که در صورت تجمیع به‌موقع ایام بازداشت ۲۲ روز قبلی باید از ۷ فروردین کسر می‌شد و آقای قاسمزاده در اسفند ۱۴۰۲ با پایان مدت محکومیت حبس خود آزاد می‌شد.

این مورد نمونه‌ای از تحمل حبس غیرقانونی بر اثر آشفتگی در محاکم است که در صورت توجه به لوایح وکیل و زندانی و خانواده‌اش این حبس اضافه رخ نمی‌داد و اگر حادثه‌ای برای زندانی با توجه به بیماری او پیش می‌آمد، چه کسی پاسخ‌گو بود؟

در قوانین ایران و اسناد حقوق بشر و شریعت، مجازات مضاعف و نیز اعمال مجازات بیش از حکم ممنوع است. اما در مواردی خلاف آن رخ می‌دهد که در اینجا نمونه‌ای ذکر می‌شود. ممکن است گفته شود چرا این بحث‌ها را به جای اینکه به قوه قضائیه منعکس کنید تا رسیدگی شود، به مطبوعات می‌کشید؟ پاسخ این است که اولاً این موارد توسط وکیل و زندانی و خانواده‌اش به دادگاه و دادگستری مربوطه منعکس شده و اکنون هم با پایان محکومیت زندانی، در حکم نوشداری پس از مرگ سهراب است. دوم اینکه سند امنیت قضائی جمهوری اسلامی در ماده ۱ تصریح دارد: هدف امنیت قضائی، رسیدن به عدالت قضائی است که اثر آن ایجاد اعتماد شهروندان به قانون و نظام قضائی است تا در چارچوب آن اشخاص از آسودگی خاطر و احساس امنیت در تضمین و احقاق حقوق و آزادی‌های خود برخوردار شوند. در ماده ۲ می‌گوید: تحقق امنیت قضائی، مستلزم احترام به حقوق مکتسبه اشخاص و حمایت از انتظارات مشروع آنان است. در ماده ۵ آمده است: اصل شفافیت، تضمین کیفیت قانون و آرای قضائی از نظر قابلیت فهم و وضوح آن برای همه شهروندان با هدف افزایش اعتبار نظام حقوقی است و لوایح قضائی، آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌های قضائی باید به نحوی نگارش شود که برای همه شهروندان و قضات در مقام استاد واضح و قابل فهم باشد و آرای دادگاه‌ها با هدف تحلیل و نقد صاحب‌نظران و متخصصان به صورت کامل ضمن حفظ حریم خصوصی اشخاص در تاریخ‌های قوه قضائیه منتشر شده و در دسترس عموم قرار می‌گیرد. هدف مقاله پیش‌رو این است که گرچه مجازات بیش از حکم رخ داده اما توجه متولیان قضا به وجود این قبیل آشفتگی‌ها جلب و از تکرارشان جلوگیری شود.

۳- از آنجا که طبق قانون، در رأی قطعی شده، تجمیع می‌شود و مجازات اشد قابل اجراست و به همین دلیل دادنامه صادره شعبه ۱۸ دادگاه تجدیدنظر استان گیلان به تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۸ یک سال حبس بابت تبلیغ علیه نظام را قابل اجرا دانسته، بدیهی است که مجازات مدنظر یک سال حبس است نه یک سال و سه ماه و یک روز.

۴- در خصوص پرونده دیگری که در رشت هم‌زمان با پرونده تبلیغ علیه نظام بابت ترمذ از مامورین و مشارکت در اخلاخ در نظم عمومی تشکیل شد و بررسی می‌شد و اتهام به دادگاه کیفری ۲ ارجاع شده بود، پس از کش و قوس‌ها بابت اختلاف در صلاحیت دادگاه در نهایت با نظر دیوان عالی کشور به شعبه سوم دادگاه انقلاب رشت ارجاع شد که این شعبه با تغییر عنوان اتهامی صرفاً با اتهام اخلاخ در نظم و امنیت جامعه از طریق مقابله با حکومت به نحو غیرکسرتده (منظور همان تجمع صنفی مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ به همراه چند نفر دیگر از معلمان بازنشسته است) به تحمل دو سال و یک روز حبس و منع عضویت در احزاب و گروه‌ها و دستجات سیاسی یا اجتماعی به مدت دو سال محکوم شد که این حکم در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۳ در شعبه

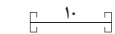
خلاصه روند صدور احکام در پرونده یک متهم

۱- آقای عزیز قاسمزاده، معلم گیلانی و عضو و سخنگوی انکون صنفی فرهنگیان گیلان که از چهره‌های هنری گیلان نیز هست، در تاریخ مهر ماه ۱۴۰۰ در منزل خود در رودسر بازداشت شد و با شکایت اداره اطلاعات شهرستان رودسر به اتهام نشر اکاذیب از طریق سامانه‌های رایانه و مخابراتی در دادگاه‌های انقلاب و کیفری رودسر پرونده‌ای برای او تشکیل شد و شعبه ۱۰۳ دادگاه کیفری ۲ شهرستان رودسر به پرونده رسیدگی کرد و به دو سال حبس محکوم شد ولی با در نظر گرفتن جهات تخفیف، این حبس به یک سال تقلیل یافت که از این یک سال نیز سه‌چهارم به مدت دو سال تعلیق شد و در واقع فقط سه ماه و یک روز قابل اجرا بود.

پرونده پس از رای بدوی به شعبه ۱۸ دادگاه تجدید نظر استان گیلان رفت و قضات آن با ذکر استدلال‌هایی درباره اینکه در تقلیل مجازات و در تعلیق آن، اصول قانونی در شعبه بدوی رعایت نشده اما به دلیل اینکه دادستان اعتراض نکرده است، همین حکم را تأیید می‌کند.

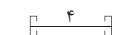
برگزیده‌ها

وکلی نیلوفر حامدی در گفت‌وگو با «شرق»:
انتظار داریم با پیگیری‌های قوه قضائیه و دولت اجرای حکم متوقف شود

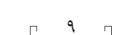
«شرق» از توقف انتشار و دستکاری آمارها می‌گوید که برنامه‌ریزی برای کشور را مختل کرده است

کنترل آمار

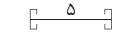
فرصت طلایی قاسم‌پور برای شکست دیوید تیلور

کامران تایم

شلیک پهپاد به قصد هدف‌گیری خانه تناباو در شمال اسرائیل

بی‌بی‌سی چه می‌خواهد؟

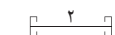
انگیزه‌های نشست ۳+۳ در گفت‌وگو با محسن پاک‌آیین
ابتکاری با هزار اما و اگر

نگاهی به تور دیپلماتیک عراقچی در گفت‌وگو با جلال میرزایی

ضروری و نیازمند هدف

یادداشت

آن پرچم سهرنگ بر فراز جزایر سه‌گانه ایرانی

صالح نقره‌کار

وکیل دادگستری

۱. زنهار که ندانند ما ایرانیان از تبار شاهنامه‌ایم و بس ششوق وطن آمیخته‌ایم. از نسل کاوه ضحاک‌کش و نیاکاتی وفاپیشه که فردوسی بزرگ می‌گوید: «بد گفت: گر دشمن آید پدید، تو را تیغ کینه بیاید کشید». آنها که تا پای جان پای وطن‌اند، «سپارم تو را من شوم ناپدید، جز از تیغ جان را ندارم کشید». آنها که آماده برای دفاع از مادر میهن‌اند که «همه بر سپرها بنشیند نام، بچوشید شمشیرها در نیام، باری خوی ایرانی صلح دوست و مهر ورز و مداراگر است و همواره «به داد تو شد بسته دست بدی، به گرزت گشاده ره ازیدی» اما آنگاه که پای وطن در میان است، تاریخ ایران و ایرانی سندی است که ایرانی پای مام میهن چگونه می‌ایستند و آن جزایر مالوف همیشه پارسی ۸۵ میلیون جمعیت و ۸۵ میلیون جفت چشم دل‌نگران دارد که «چنین گفت با سرفرازان زرم، که ما سر نهادیم یک سر به بزم».

۲. در کتاب قدرت برتراند راسل مناسبات جهان حول محور قدری و اقتدارجویی تبیین می‌شود. هر که قدرتر و از قدرت بهره‌مندتر، موجه‌تر و مشخص‌تر؛ او تأکید دارد امر مارکس حرکات جامعه را حول محور ثروت می‌انگارد یا اگر فروید، منشأ شهوت را محرک جماعت می‌شناساند، نیروی قدرت به نحوی انفاغ‌گر میدان‌دار همه مناسبات است. قدرت از نظر مارکس و برتر، اقتدار تحمل اراده خود بر دیگران است.

ادامه در صفحه ۸

انالله و انا الیه راجعون
جناب آقای ناصر ذاکری
مصیبت درگذشت **برادرگرامیتان** را تسلیت می‌گوییم. از خداوند متعال برای آن مرحوم علو درجات و برای جناب‌عالی و سایر بازماندگان صبر و آرامش مسئلت می‌کنیم.
روزنامه شرق

انتشارات شرق منتشر کرد

رفیق کلان
دیپلمات آخرین
روزنامه شرق
شکایت حکمی
سرمقاله و گزارشات
فردوسیست
روزنامه شرق
روایت والا
روزنامه شرق
روایت والا